

REFERAT Børn & Skoleudvalget d. 22-06-2026

Mødedato Mandag d. 22. juni 2026 kl. 11:30

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere May-Britt Andrea Andersen (C), Karsten Degnbol (V), Anne Marie Geisler Andersen (B), Emil Pedersen (V), Mads Lustrup (A), Maria Høj Pedersen (V), Sarah Nørris (Ø)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse - Ordblinde elever i folkeskolen.....	5
Forslag til revideret ordblindeindsats.....	8
Orientering om brug af rusmidler/opioider i Esbjerg Kommune.....	12
BDO analyse af tandplejen.....	17
Orientering. Screening og indsatser for højtbegavede elever.....	24
Budgetrevision pr. 30. april 2026 for Børn & Skole-udvalgets område.....	28
Informationer og forespørgsler - Åben.....	33
Lukket: Informationer og forespørgsler - Lukket.....	35
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	36

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt

Punkt 2: Temadrøftelse - Ordblinde elever i folkeskolen

EMN-26/0002948

Bilag

Temadrøftelse - Ordblinde elever - BSU

Resumé

I forbindelse med udvalgets intro-forløb til udvalgets fagområder fremsatte udvalget ønske om at få en temadrøftelse om indsatsen for ordblinde elever.

Kim Christophersen; Tværfaglig leder fra PPR & Videncenter og Dorte Gønge Nielsen; Fagligt Ansvarlige for Ordblinderådgiverne i PPR & Videncenter holder oplæg på mødet.

Sagsfremstilling

Generelt på landsplan har der været en svagt stigende udvikling i antallet af borgere, der er konstateret ordblinde. I Esbjerg Kommune har udviklingen svinget fra år til år, hvorudviklingen ny-indmeldte i ordblindeindsatsen de sidste 4 år har været:

Årstal Antal indmeldte i ordblindeindsats

2022	170
2023	171
2024	163
2025	220

I Esbjerg Kommune blev grundstammen til den nuværende ramme omkring ordblindeindsatsen etableret i 2019, da der var et ønske om at højne arbejdet omkring ordblinde elever i folkeskolen. Konkret blev der etableret en indsats, hvor ny-konstaterede elever kunne blive tilmeldt den kommunale ordblindeindsats, hvor ordblinderådgivere fra PPR & Videncenter arbejder med og omkring de ordblinde elever i folkeskolen.

Konkret betyder det, at ordblinderådgiverene arbejder med:

- Intensive læringsforløb for ny-konstaterede ordblinde elever i efteråret. For ordblinde elever i mellemtrinnet er der Ordblinde PIT, som løber over 8 uger, mens der for ny-konstaterede ordblinde elever i udskolingen bliver afholdt OrdblindeBoost over 2 uger.
- Opfølgning på alle ordblinde elever i løbet af foråret ude i deres klasser.
- Generel information og samarbejde med lærere og ressourcepersoner på skolerne i forhold til de ordblinde elevers forudsætninger og muligheder.
- Generel information og samarbejde med forældre til ordblinde elever.
- Aktiviteter målrettet ordblinde elever på vej mod eksamen i form af Prøveklar kurser.

Ud over ordblinderådgivernes indsats er der en generel indsats ude på skolerne, hvor de arbejder med systematik og rammer for de ordblinde elever. Det er også ude på skolerne, at der bliver givet adgang til de digitale programmer, der er med til at hjælpe de ordblinde elever på vej.

Samtidigt med etableringen af ordningen med ordblinderådgivere blev der etableret profilklasser for ordblinde elever på Spangsbjerskolen i 6. - 9. kl. Her er undervisningen i alle fag tilrettelagt efter ordblindevenlige principper.

Siden etableringen af den nuværende ordblindeindsats i 2019 har det kun været muligt at teste for ordblindhed med den nationale ordblindetest i folkeskolen i foråret op mod sommerferien fra 3. kl. Det vil sige, at den øvrige tid af året har man ikke kunne lave valide tests. Den praksis er fra 2026 ændret, så det er muligt at teste med den nationale ordblindetest 2 gange årligt - 1 gang i foråret og 1 gang i slutningen af året.

Derudover blev det med budget 2026 - 2029 besluttet at tilføre midler til yderligere 2 ordblinderådgivere, som skulle målrettes ordblinde elever i skoleområde Syd.

På den baggrund vil det være relevant at have en temadrøftelse om ordblindeindsatsen i Esbjerg Kommune, som oplæg til en kommende beslutningssag for, hvordan ressourcerne til ekstra ordblinderådgivere sættes i spil til gavn for ordblinde elever i den sydlige del af kommunen, samt hvordan der kan tages højde for at der fremadrettet kan testes med den nationale ordblindetest 2 gange årligt.

Lovgrundlag, planer mv.

Folkeskolen lovens §3b, stk. 4 siger:

Til elever i grundskolen med læsevanskeligheder, der kan skyldes ordblindhed, skal skolens leder tilbyde, at der foretages en ordblindetest med henblik på at afdække elevens læsevanskeligheder. Tilbuddet gives fra den 1. marts på 3. klassetrin efter samråd med eleven og forældrene, jf. § 54. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed.

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller:

- at udvalget tager en temadrøftelse omkring ordblinde elever i folkeskolen.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 3: Forslag til revideret ordblindeindsats

EMN-26/0002948

Bilag

Forslag til fremtidig ordblindeindsats - politisk behandling - 22.06.26 (1)

Resumé

Ved budgetforliget for budget 2026 – 2029 blev der tildelt ekstra midler til ansættelse af 2 ekstra ordblinderådgivere for at styrke ordblindeindsatsen i Bramming og Ribe.

De tilførte midler har givet anledning til tanker om omlægning af den samlede ordblindeindsats i Esbjerg Kommune, samtidigt med at der er fokus på særlig styrkelse af indsatsen i den syd-østlige del af kommunen.

Der ønskes en drøftelse og godkendelse af forslag til en opdateret ramme for ordblindeindsatsen.

Tværfaglig leder fra PPR & Videntcenter Kim Christophersen og Dorte Gønge Nielsen som er Fagligt Ansvarlig for Ordblinderådgiverne i PPR & Videntcenter deltager under punktet.

Sagsfremstilling

I december 2018 blev det besluttet, at den nuværende ramme om ordblindeindsats blev igangsat. Beslutningen fra 2018 var i overordnet form:

- Ansættelse af 7 ordblinderådgivere i det daværende Pædagogik & Undervisning (nu PPR & Videntcenter). Ordblinderådgivere blev ansat så de kunne være matchet med de daværende 7 store skoler, samt særlig fokus på sammenhæng mellem ordblindhed og specialpædagogiske behov.
- Etablering af en tonet linje for ordblinde elever på alment skole i 7. – 9. kl. Konkret blev det etableret på Spangsbjergskolen, og er nu profilklasser fra 6.- 9. kl.
- Det blev obligatorisk for skolerne at anvende ordblinderisikotesten i slutningen af 0. kl. eller starten af 1. kl. (Nu overgået til et lovkrav for elever der viser tegn på specifikke læsevanskeligheder)

I de første 4 år af indsatsen med ordblinderådgivere var der tale om et udviklingsforløb, hvor rammen var, at støttefunktionen skulle arbejde med nykonstaterede elever i OrdblindePIT for at give de ordblinde elever konkrete redskaber og strategier til håndtering af ordblindheden.

Den konkrete udmøntning af udviklingsforløbet har været, at nykonstaterede elever kom i OrdblindePIT (elever i 4. – 6. kl.) og OrdblindeBoost (elever i 7. – 9. kl.) i løbet af efteråret, for at sikre, at der ikke gik for lang tid fra, at de blev konstateret ordblinde til de fik redskaber og strategier. Indtil videre har det kun været muligt at teste for ordblindhed med den nationale ordblindetest i foråret. På grund af kapaciteten i forhold til gennemførelse af PIT og Boost er der forløb, der først er startet op i slutningen af året og nogle gange også løbet over årsskifte.

Ud over det intensive forløb i PIT og Boost har der været opfølgning på skolerne for alle de elever, der er med i ordblindeprogrammet i foråret.

Der har været en positiv udvikling for de ordblinde elever via denne intensive fokusering på deres udvikling, hvilket evaluering i 2023 også viste.

Samme evaluering identificerede også fem overordnede udfordringer ved den nuværende model

- Ordblindhed opleves stadig som en kamp
- Lærerne oplever, at de mangler tid og ressourcer
- Det kan være svært at være væk fra egen klasse
- Der er forskel på brugen af hjælpemidlerne i fagene
- Støttefunktionen har sværere ved at nå etniske minoriteter

Ud over de udfordringer, som blev identificeret i den store evaluering af programmet, bliver vi fremadrettet udfordret af, at der fra skoleåret 2026/2027 kan testes to gange årlig – forår og efterår. Derfor kan der komme til at gå lang tid, inden elever kan komme i PIT eller Boost, hvis den nuværende model fastholdes. Eksempelvis kan en elev blive konstateret ordblind i starten af oktober, men først komme i PIT eller Boost i efteråret året efter med den nuværende model.

Forslaget er derfor at ændre i den nuværende model, så der fremadrettet bliver etableret indsatser med ordblinderådgivere på elevens egen skole. Det kommer til at betyde, at alle nykonstaterede elever får tilbudt mere målrettede forløb med ordblinderådgivere ud fra den enkelte elevs behov kombineret med samling af elever fra nærliggende årgange på den pågældende skole.

Fordele ved en sådan model er umiddelbart:

- Tager højde for ændret model for ordblindetestning.
- Mulighed for at komme hurtigere i gang med at arbejde med ny-konstaterede ordblinde elever. os elever og lærere i skolen.
- Lokal forankring og opfølgning – både hos elever og lærere i skolen.
- Bedre mulighed lokalt samarbejde og dermed samarbejde om at øge kompetencer hos lærere på skolerne gennem aktivt samarbejde i og om undervisningen.
- Mere direkte undervisning ud fra den enkelte elevs behov i tæt samarbejde med skole, forældre og elev.
- Mindre tid, hvor eleven tages ud af undervisningen
- Eleverne skal ikke bruge tid en taxa
- Kan løbende tilpasses behov over kommunen.
- Bedre mulighed for løbende opfølgning omkring alle ordblinde elever.

For at sikre at intentionerne fra budgetforliget vil de ekstra tildelte ressourcer til ordblinderådgivere blive fokuseret til skolerne Område Syd.

Lovgrundlag, planer mv.

Folkeskolen lovens §3b, stk. 4 siger:

Til elever i grundskolen med læsevanskeligheder, der kan skyldes ordblindhed, skal skolens leder tilbyde, at der foretages en ordblindetest med henblik på at afdække elevens læsevanskeligheder. Tilbuddet gives fra den 1. marts på 3. klassetrin efter samråd med eleven og forældrene, jf. § 54. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed.

Økonomi

Den samlede ændring vil være udgiftsneutral. De ekstra ressourcer til ordblinderådgivere gennem budget 2026-2029 målrettes skoleområde Syd for at sikre intentionerne om at give øgede muligheder for ordblinde elever i den syd- og østlige del af kommunen.

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller, at:

1. det reviderede forslag til ordblindeindsats godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Udvalget ønsker, at den nye ordning evalueres efter 2 år.

Punkt 4: Orientering om brug af rusmidler/opioider i Esbjerg Kommune

EMN-26/0004015

Bilag

Rapport - Unge, rusmidler og trivsel i Esbjerg Kommune

Resumé af undersøgelsen Unge, rusmidler og trivsel i Esbjerg Kommune

Oplæg om rusmiddelrapport juni 2026 (3)

Resumé

I 2025 blev der igangsat et arbejde med at afdække unges brug af opioider og andre rusmidler med henblik på at styrke den forebyggende indsats og skabe et fælles lokalt vidensgrundlag.

I samarbejde med Rusmiddelforskning ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet har vi fået udarbejdet rapporten *Unge, rusmidler og trivsel i Esbjerg Kommune*.

Med denne sag orienteres Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, Familie & Beskæftigelsesudvalget og Børn & Skoleudvalget om rapportens resultater.

Under punktet deltager Chef for Sundhedscenter, Birgit Klockmann Jørgensen, og projektleder Malene Hyldgaard Lauridsen.

Sagsfremstilling

I løbet af de seneste år har opioidforbruget blandt unge fyldt meget i de landsdækkende medier, ligesom det lokalt har medført en nysgerrighed på, hvor meget opioider fylder i Esbjerg Kommune.

Derfor blev der i 2025 igangsat en undersøgelse af forbruget af opioider og andre rusmidler i kommunen i samarbejde med Center for Rusmiddelforskning ved Aarhus Universitet.

Undersøgelsen skulle afdække unges brug af opioider og andre rusmidler med henblik på at styrke den forebyggende indsats og skabe et fælles lokalt vidensgrundlag.

Der er internt i kommunen arbejdet tværfagligt med repræsentanter fra sundhedsområdet, socialområdet og skoleområdet.

Opstartsprocessen

Arbejdet har taget afsat i to målgrupper for at kortlægge forbruget af opioider og andre rusmidler:

- Unge mellem 15-18 år, hvor forældrene samtidig vurderes som en central aktør i forebyggelsesindsatsen
- Unge mellem 18-25 år

Den indledende kortlægning i arbejdet skulle bidrage med viden om:

- Omfanget af brugen af opioider og andre rusmidler
- Relevante målgrupper og subgrupper
- Aldersmæssige forskelle

Kortlægningen var baseret på empiri, herunder:

- Nationale og internationale undersøgelser og rapporter
- Ungeprofilundersøgelsen 2025, hvor fokus er på folkeskolens udskolingsklasser
- En spørgeskemaundersøgelse

Analyseprocessen

Som næste led i arbejdet blev et samarbejde med Center for Rusmiddelforskning ved Aarhus Universitet igangsat. Formålet var at sikre en faglig kvalificeret tilgang til afdækningen af unges brug af opioider i Esbjerg Kommune.

Center for Rusmiddelforskning udarbejdede på den baggrund et spørgeskema. Dette spørgeskema blev i oktober og november 2025 anvendt på følgende uddannelsessteder via QR-kode på omdelte flyers: FGU, Fredericia Maskinmesterskoles afdeling i Esbjerg, SOSU-skolen, VUC, Ribe Katedralskole, Syddansk Universitet, UC Syd og Erhvervs Akademi Syd Vest. Derudover blev der omdelt flyers på tre forskellige kollegier i Esbjerg midtby.

På nogle af uddannelsesinstitutionerne blev der ydermere afsat undervisningstid til at besvare spørgeskemaet.

Undersøgelsen og dens resultater

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen har Center for Rusmiddelforskning udarbejdet rapporten *Unge, rusmidler og trivsel i Esbjerg Kommune* - se bilag 1.

I bilag 2 er der ligeledes givet et kort resumé af undersøgelsen og dens resultater.

Samlet set peger undersøgelsen og dens resultater på flere centrale punkter.

1. Opioidforbruget blandt de deltagende unge er relativt begrænset og fremstår i de fleste tilfælde eksperimenterende.
2. Der er ikke tegn på et udbredt eller systematisk brug blandt flertallet.
3. Eksponering for opioider forekommer primært i sociale sammenhænge, hvor rusmidler allerede indgår, herunder private fester, natteliv og via sociale medier.
4. Mange unge overvurderer udbredelsen af opioidforbruget blandt jævnaldrende. Sådanne flertalsmisforståelser kan potentielt bidrage til, at unge vælger at prøve opioider.
5. Opioidforbruget indgår ofte i et bredere mønster af rusmiddelbrug, hvor alkohol, nikotin og andre illegale stoffer allerede spiller en rolle.

Undersøgelsens metodiske forhold

Med 185 besvarelser er spørgeskemaundersøgelsen ikke et repræsentativt udsnit af unge mellem 15 og 25 år i Esbjerg Kommune. Den giver heller ikke et repræsentativt udsnit af unge, som går på de deltagende uddannelser.

Sammenligninger med Center for Rusmiddelforskning's nationale spørgeskemaundersøgelser blandt unge mellem 15 år og 25 år skal tages med forsigtighed, da den nationale undersøgelse omfatter et repræsentativt udsnit af danske unge i denne aldersgruppe.

Hvad kan vi lære af undersøgelsen

Undersøgelsens resultater peger på behovet for en differentieret og vidensbaseret tilgang til forebyggelse af opioidforbruget blandt unge.

For det første understreger fundene betydningen af at integrere opioidforebyggelse i eksisterende indsatser rettet mod alkohol og andre rusmidler frem for at behandle opioider som et isoleret problem.

For det andet peger resultaterne på, at indsatser med fordel kan målrettes de sociale arenaer, hvor eksponeringen finder sted, herunder ungdomsuddannelser, natteliv og digitale platforme.

Derudover peger undersøgelsen på et behov for styrket oplysning om opioiders risici og på indsatser, der korrigerer unges overvurdering af udbredelsen blandt jævnaldrende.

Endelig peger resultaterne på vigtigheden af tidlig opsporing af unge i mistrivsel, da opioidbrug i nogle tilfælde kan være forbundet med manglende trivsel herunder psykiske belastninger.

Samlet set peger undersøgelsen på behovet for en koordineret indsats på tværs af skole-, social- og sundhedsområdet, hvor både forebyggelse, tidlig indsats og brobygning til rusmiddelbehandling ved behov tænkes sammen.

Dermed viser både ungeprofilen og nærværende undersøgelse intet alarmerende. Der er naturligvis plads til forbedringer, men Esbjerg Kommune kan kendetegnes som en gennemsnitskommune på dette område, hvor der ligesom andre steder altid vil være unge, som har en eksperimenterende adfærd i forhold til brugen af rusmidler.

Det kan til slut nævnes, at socialområdet i december 2025 fik tilsagn om puljemidler til projekt "Styrket tværfaglig indsats mod unges rusmiddelbrug", hvori arbejdet mod opioider indgår.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Familie & Beskæftigelsesudvalget > Børn & Skoleudvalget 3/4

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller, at

- Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, Familie & Beskæftigelsesudvalget og Børn & Skoleudvalget orienteres om rapporten *Unge, rusmidler og trivsel i Esbjerg Kommune*.

Beslutning

Orientering givet.

Beslutningshistorik

Beslutning Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 15.06.2026 Punkt 3

Orientering givet.

Punkt 5: BDO analyse af tandplejen

EMN-25/0001997

Bilag

BDO_EsbjergKommune_Tandplejeanalyse_2026

Præsentation_Esbjerg_Tandplejeanalyse

Resumé

Børn- & Skoleudvalget har på udvalgsmøder den 18. juni 2024 og 8. april 2025 haft temadrøftelser om Den kommunale tandplejes udfordringer og muligheder. I 2025 besluttede Børn & Skoleudvalget at der skulle foretages en analyse med henblik på at belyse rekrutteringsproblemer, stigende ventetider og overvejelser om mulige strukturelle ændringer, herunder samling af klinikker i en større enhed. Denne analyse har BDO udført fra oktober 2025 til maj 2026.

BDO's analyse (maj 2026) peger på et stigende pres som følge af en udvidet målgruppe, vanskeligheder med rekruttering af tandlæger, stigende ventelister og et stigende udgiftsniveau – særligt til behandling hos private leverandører.

Analysen viser, at den nuværende decentrale klinikstruktur medfører sårbar drift, uensartet serviceniveau og begrænset mulighed for effektiv ressourceudnyttelse. Samtidig er der et behov for styrket ledelse, bedre datagrundlag og en mere tidssvarende budget- og styringsmodel.

BDO opstiller både handlemuligheder inden for den eksisterende struktur samt tre overordnede scenarier for en fremtidig klinikstruktur med øget grad af centralisering. Disse scenarier har til formål at skabe en mere fagligt attraktiv, resilient og økonomisk bæredygtig tandpleje. Samtidig peger analysen på, at en mere samlet organisering kan give bedre muligheder for at realisere stordriftsfordele i form af mere effektiv ressourceudnyttelse, styrket fagligt miljø og øget robusthed i driften.

Med sagen lægges op til, at Børn & Skoleudvalget drøfter Den kommunale tandplejes udfordringer og den videre proces med analyse og eventuelle tiltag.

På punktet deltager områdeleder for Børn & Sundhed Hans B. Jessen, konst. overtandlæge Tina Rathcke og konst. Overtandlæge Janne Nielsen, samt konsulenter fra BDO

Sagsfremstilling

Den kommunale tandpleje er underlagt Sundhedsloven, der bl.a. anfører, at der skal sikres let og lige adgang til tandplejetilbuddene, behandling af høj kvalitet, sammenhæng mellem ydelserne og kort ventetid til behandling. Den kommunale tandpleje består af børne- og ungetandplejen samt omsorgs-, social- og specialtandplejen.

Esbjerg Kommune har hyret BDO til en analyse af den nuværende drift og struktur i den kommunale tandpleje med henblik på at skabe et videns- og analysegrundlag for videre drøftelser af en fremtidssikring af tandplejen ift. at gøre den fagligt og økonomisk bæredygtig. Analysen munder ud i BDO's forslag til handlemuligheder inden for eksisterende struktur og en analyse af fremtidsscenarier for strukturen for tandplejen, der kan bidrage til en bæredygtig drift og økonomi. Analysen er

gennemført i perioden oktober 2025 til maj 2026.

BDO's analyse viser, at tandplejen aktuelt er under betydeligt kapacitetspres. Dette skyldes bl.a. udvidelsen af målgruppen til 18–21-årige, stigende behandlingskompleksitet samt vedvarende udfordringer med rekruttering og fastholdelse af tandlæger. Konsekvensen er bl.a. stigende ventelister, vanskeligheder med at overholde anbefalede indkaldeintervaller samt øget anvendelse af private leverandører med deraf følgende pres på økonomien.

Analysen peger samtidig på, at den nuværende decentrale klinikstruktur medfører sårbar drift, uensartet serviceniveau og begrænsede muligheder for effektiv udnyttelse af de samlede ressourcer. En mere samlet organisering vurderes i analysen samtidig at kunne understøtte realisering af stordriftsfordele i form af bedre udnyttelse af kapaciteten, styrkede faglige miljøer og en mere robust drift. Herudover vurderes det, at den nuværende styring, herunder budget- og datagrundlag, ikke i tilstrækkelig grad understøtter den fremtidige udvikling på området.

På den baggrund anbefaler BDO, at der arbejdes videre med følgende hovedtemaer:

- **Stillingtagen til fremtidig klinikstruktur:**

- Der er behov for politisk stillingtagen til den fremtidige organisering af tandplejen. En mere konsolideret struktur vurderes at kunne styrke rekruttering, skabe større og mere robuste faglige miljøer samt forbedre mulighederne for effektiv drift og ressourceudnyttelse, herunder realisering af stordriftsfordele. BDO opstiller i den forbindelse forskellige scenarier med varierende grad af centralisering.

- **Håndtering af ventelister:**

- Der anbefales en målrettet og tidsafgrænset indsats for nedbringelse af ventelisterne. Dette kan ske enten gennem opnormering i egne klinikker eller ved anvendelse af private leverandører, idet det bemærkes, at den nuværende struktur og rekrutteringssituation kan vanskeliggøre en intern løsning.

- **Styrket styringsgrundlag:**

- Der er behov for at fastlægge et mere tidssvarende grundlag for styring af området, herunder principper for normering og budgetmodeller, som i højere grad afspejler patientgrundlag, behandlingsbehov og kompleksitet. Dette vurderes at kunne understøtte en bedre og mere langsigtet økonomistyring.

- **Bedre udnyttelse af personaleressourcer:**

- På kort sigt anbefales det at arbejde med tiltag, der kan frigøre behandlingskapacitet, herunder mulighed for midlertidig udlicitering af opgaver, justering af indkaldeintervaller for visse

patientgrupper samt øget anvendelse af delegation mellem faggrupper.

Herudover peger analysen på en række supplerende tiltag vedrørende bl.a. rekruttering, ledelse, administration og anvendelse af data, som kan bidrage til at stabilisere driften på kort sigt uanset valg af fremtidig struktur

Samlet set peger analysen på behovet for både kortsigtede driftsmæssige tilpasninger og mere langsigtede strukturelle beslutninger for at sikre en fagligt og økonomisk bæredygtig tandpleje.

Vision 2025

I det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde har Den kommunale tandpleje en vigtig funktion i forhold til borgernes almene sundhed.

Lovgrundlag, planer mv.

Sundhedsloven

Bekendtgørelse om tandpleje, nr. 629 af 02/06/2025

Økonomi

Den samlede økonomi på tandplejeområdet er under pres som følge af:

- stigende patientgrundlag
- øget behandlingskompleksitet
- øgede udgifter til private leverandører

I 2025 var de samlede udgifter ca. 58,8 mio. kr., hvoraf hovedparten anvendes på børne- og ungetandplejen.

BDO opstiller følgende strukturelle scenarier med tilhørende økonomiske perspektiver:

Scenarie 0 – Status quo (5 klinikker)

- Kendt struktur med lokal forankring
- Fortsat risiko for ineffektiv drift og høj afhængighed af private
- Begrænsede stordriftsfordele

Scenarie 1 – 3 klinikker

- Samling af klinikker i Esbjerg by til storklinik
- Fortsat klinikker i Ribe og Bramming
- Giver forbedrede faglige miljøer og visse effektiviseringsgevinster
- Mulighed for at realisere delvise stordriftsfordele, særligt i Esbjerg by
- Ved hjemtagning af borgere fra Frit-Valg via reducerede ventetider og/eller intern håndtering af venteliste patienter, der ellers skulle være tilset/behandlet hos private, estimeres således et potentiale på ca. 1,6 mio. kr. (baseret på den gns. Enhedspris for Frit-Valg). *

Scenarie 2 – 2 klinikker

- Én klinik i Esbjerg by og én samlet i Ribe/Bramming
- Øgede stordriftsfordele og mere ensartet serviceniveau
- Ved hjemtagning af patienter fra Frit-Valg via reducerede ventetider og/eller intern håndtering af ventelistepatienter, der ellers skulle være tilset/behandlet hos private, estimeres et potentiale på ca. 2,4 mio. kr. -eller ca. 1,8 mio. kr. ved implementering af referencepriser. *

Scenarie 3 – Fuld centralisering (1 klinik)

- Samling af alle klinikker i én storklinik i Esbjerg
- Maksimal effektivisering og robust fagligt miljø
- Ved hjemtagning af patienter fra Frit-Valg via reducerede ventetider og/eller intern håndtering af ventelistepatienter der ellers skulle være tilset/behandlet hos private, estimeres et potentiale på ca. 3,2 mio. kr. -eller ca. 2,3 mio. kr. ved implementering af referencepriser. *

Valget af retning indebærer en politisk afvejning mellem nærhed til borgerne og hensyn til kvalitet, økonomi og bæredygtighed, herunder i hvilken grad der ønskes realiseret stordriftsfordele og en mere robust og effektiv drift.

*Potentialet i hjemtagning baserer sig på en antagelse om, at færre patienter vil tilmelde sig Frit-Valg, såfremt der ikke var ventetid til kommunens egne klinikker.

Kompetencer

Vurdering herunder alternativer

Det vurderes, at den kommunale tandpleje står over for et strukturelt behov for forandring. Uændret drift vil med stor sandsynlighed føre til:

- fortsat stigende ventelister
- øgede udgifter
- forringet arbejdsmiljø
- udfordringer med at overholde lovkrav

Der er overordnet tre strategiske spor:

1. *Optimering inden for eksisterende struktur*, fx via delegering, ændret serviceniveau og øget brug af private
2. *Delvis strukturændring*, hvor klinikker samles i færre enheder
3. *Fuld strukturændring*, hvor tandplejen centraliseres

Valget af retning indebærer en politisk afvejning mellem nærhed til borgerne og hensyn til kvalitet, økonomi og bæredygtighed.

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller til Børn- og Skoleudvalget, at

- den kommunale tandplejes udfordringer, udviklingsmuligheder og de opstillede scenarier drøftes
- at udvalget på baggrund heraf træffer beslutning om, hvilket scenarie og hvilken retning, der skal arbejdes videre med
- at udvalget samtidig tager stilling til den videre proces, herunder arbejdet med en økonomisk model og konkretisering frem mod en ny politisk sag til endelig beslutning

Beslutning

Drøftet.

Udvalget har stort fokus på kvaliteten i tandplejen med mulighederne for rekruttering af tandlæger og tandplejere.

Udvalget ønsker oplæg på, hvordan der kan arbejdes med administrative tiltag for bedre udnyttelse af ressourcer og kompetencer, og et beslutningsoplæg ift. eventuelle serviceniveauændringer og en ny klinikstruktur med tre klinikker, hvor behovet for og placering af behandler- og undersøgelsesklinikker beskrives, herunder eventuelle anlægsbehov.

Punkt 6: Orientering. Screening og indsatser for højtbegavede elever

EMN-26/0003005

Bilag

211029-aftale-om-det-fremtidige-evaluerings-og-bedoemmelsessystem-i-folkeskolen

Redskab til vurdering af tegn på høj begavelse for elever i 1. klasse

Folder - mistanke om høj begavelse - til personalet - BSU

Resumé

Folkeskoleforligskredsen indgik d. 29. oktober 2021 en aftale om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen.

Som følge heraf blev der nationalt udarbejdet et redskab til at screene elever fra 1. klasse for tegn på høj begavelse.

Redskabet blev taget i brug fra skoleåret 2024/25.

Lovmæssigt er screeningen vedtaget ved lov nr. 882 af 21/06/2022.

I denne sag orienteres Børn og Skoleudvalget om screeningsredskabet, omfang og indsatser i Esbjerg Kommune.

Sagsfremstilling

Baggrund

D. 29.oktober 2021 indgik Folkeskoleforligskredsen (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance) en aftale om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i Folkeskolen. (se bilag: 211029-aftale-om-det-fremtidige-evaluerings-og-bedoemmelsessystem-i-folkeskolen)

Målet var at styrke evalueringskulturen i Folkeskolen gennem et systematisk kendskab til elevernes styrker og svagheder, for derigennem at skabe et solidt grundlag for at støtte og stimulerer alle elever, så de får det bedste ud af deres skolegang. Aftalen udmøntede sig i en række obligatoriske- og frivillige test.

Derudover var der enighed om at styrke den tidlige identifikation af de elever, som oplever udfordringer som følge af høj begavelse.

I denne sammenhæng refererer målgruppen både til elever med høj begavelse (IQ over 130) og elever med særlige forudsætninger (IQ over 120).

På den baggrund udarbejdede en ekspertgruppe et screeningsværktøj til tidlig opsporing.

Ved lov 882 af 21. juni 2022 blev §3c om højtbegavede elever indsat i folkeskoleloven med ikrafttrædelse d. 1. august 2024. Hermed blev højtbegavede elever for første gang nævnt eksplicit i folkeskoleloven.

Lovgivningen omfatter:

- Elever der viser tegn på høj begavelse skal tilbydes en screening for høj begavelse på 1.klassetrin
- Ved screeningen bruges de nationale tjeklister
- Skolens leder kan i helt særlige tilfælde tilbyde en intelligenstag

Screeningsredskabet

Formålet er at sikre tidlig opsporing af- og opmærksomhed på elever, som udviser tegn på høj begavelse. På den måde kan skoler tidligt igangsætte relevante undervisningsaktiviteter, der tilgodeser læring og trivsel hos eleverne.

Elever i 1. klasse, som skolens leder formoder har høj begavelse, skal tilbydes en screening.

Tilbuddet skal ske i samråd med eleven og elevens forældre.

Screeningen kan udskydes til 2. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at elevens modenhed taler for det. Screeningsredskabet kan dog også bruges på ældre klassetrin.

Redskabet indeholder tre tjeklister med en række spørgsmål / svar til det pædagogisk personale, forældre og elever og medtager derfor alle perspektiver.

Redskabet er ikke et diagnostisk redskab, og det kan ikke afgøre om en elev har høj begavelse eller ej, men redskabet kan understøtte en pædagogisk helhedsvurdering. Redskabet skal dermed sikre, at skoler tidligt kan iværksætte relevante undervisningsaktiviteter, og give elever med høj begavelse gode rammer for at udvikle sig svarende til deres behov og forudsætninger.

Screeningen sætter fokus på bl.a. fagligt overblik, indlæringshastighed, logisk tænkning, nysgerrighed, ordforråd, interesseområder mm. (Se bilag: Redskab til vurdering af tegn på høj begavelse for elever i 1. klasse)

Hvis skolen på baggrund af bl.a. screeningen vurderer, at en elev udviser tegn på høj begavelse, skal skolen:

- gå i dialog med elevens forældre om hvordan skole og forældre bedst kan understøtte elevens trivsel og faglige udvikling
- tage hensyn til elevens tegn på høj begavelse i forhold til tilrettelæggelse af undervisningen efter gældende regler, hvilket kan omfatte undervisningsdifferentiering, valg af materialer, holddannelse mv.
- overveje om eleven skal have tilbud om almindelig anerkendt intelligenstag hos kommunen, hvis testen kan bidrage med supplerende viden i forhold til planlægning af undervisningen

Omfang af screeninger og tiltag på folkeskolerne i Esbjerg Kommune

I perioden 1. august 2024 til 15. april 2026 er der i Esbjerg Kommune gennemført 25 screeninger og 6 screeninger er under udarbejdelse.

I samarbejde med forældrene tages der, med udgangspunkt i en helhedsvurdering af eleven stilling til, om der skal igangsættes initiativer og hvilke.

En rundspørge blandt skoler som har gennemført screeninger viser, at de lokale indsatser i høj grad tager afsæt i det enkelte barns behov og omfatter en bred vifte af tiltag på både det faglige område og trivsel.

Dette omfatter bl.a. differentieret undervisning på flere niveauer, holddannelse som f.eks Minitech, alternative børnefællesskaber, særlige materialer, Mensa-opgaver mm. samt særlige initiativer i form af f.eks. samtaler / støtte fra MIL-pædagoger, hjernepauser for at understøtte energiforvaltning, pauseaftaler, mm.

I enkelte tilfælde ses elever, der udover høj begavelse har udfordringer indenfor autismspektret, og derfor har behov for særlig tilrettelagt undervisning.

Personalet har på nogle skoler gennemgået kompetenceløft med fokus på højtbegavede elever/ differentieret undervisning.

PPR og Videnscenter understøtter skolernes arbejde med højtbegavede elever.

Dette sker gennem flere tiltag:

- Pædagogisk rådgiver - med fokus på højtbegavede elever
- Informationsmateriale til skolernes personale og ledelser
- Faglige oplæg på lokale skoler til personale og ledelser.
- udbud af frivilligt kursus om højtbegavede elever
- Sparring med fagpersonalet på skolerne
- Faglig oplæg på for lærestuderende på UCSyd
- IQ-test i de tilfælde hvor skolelederen finder det nødvendigt.
- sparring med forældre til elever med komplekse udfordringer herunder høj begavelse

Det er PPR og Videnscentrets oplevelse, at skolerne generelt har et øget fokus på screening af og indsatserne for elevgruppen

Lovgrundlag, planer mv.

Folkeskoleloven

Aftale om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen (29/10/2021)

Esbjerg Kommunes Børn- og ungepolitik

Kompetencer

Børn og Skoleudvalget

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller til Børn & Skoleudvalget, at orientering modtages

Beslutning

Orientering givet.

Der følges op med orientering til skolerne.

Punkt 7: Budgetrevision pr. 30. april 2026 for Børn & Skole-udvalgets område

EMN-26/0004673

Resumé

Der gennemføres 2 budgetrevisioner i 2026, som finder sted henholdsvis 30. april og 30. september.

Budgetrevisionen indeholder bevillingsansøgninger, der vurderes nødvendige som følge af forventet regnskab. Desuden indeholder budgetrevisionen en vurdering af aktuelle opmærksomhedspunkter på fagudvalgets område.

Sagsfremstilling

Overblik over de økonomiske konsekvenser af budgetrevisionen fremgår af nedenstående tabel:

1.000 kr.	Oprindeligt budget (ramme)	Korrigeret budget	Budgetrevision pr. 30.4.2026			Korrigeret budget herefter
			Bevillings-ansøgning 2026	Forskydning til 2027-29	Omplace-ringer	
Rammebelagt						
Skole	1.273.165,1	1.226.131,1		-10.331,5	1.885,1	1.217.684,7
Børn & Dagtilbud	621.778,8	624.855,8	31.100,0	4.737,4	851,1	661.544,3
Pædagogik	48.486,6	47.555,6		5.594,1	7.216,6	60.366,3
Ikke Ramme-belagt						
Skole	9.595,5	9.595,5				9.595,5
Anlæg						
Skole	8.400,0	39.759,0				39.759,0
Børn & Dagtilbud	52.600,0	5.000,0				5.000,0

Forvaltningen har vurderet forventet regnskab og givet fagudvalget en orientering herom i en tidligere sag. På baggrund heraf søges om følgende tillægsbevillinger på fagudvalgets område:

Rammebelagt

Skole

OMPLACERINGER:

Der modtages i alt 1.885.100 kr. fra andre politikområder, fordelt på=

- 2.083.600 kr. afleveres til PPR & Videncenter vedrørende områderådgivere som flyttes fra UngEsbjerg til PPR,
- I alt 73.200 kr. modtages fra Rengøring
- 783.600 kr. afleveres til IT vedrørende IT-kontrakter
- 633.900 kr. modtages vedrørende Midtgård som flyttes fra Kultur (Mythue) til STU under UngEsbjerg
- 164.200 kr. afleveres til Ejendomme vedrørende indvendig og udvendig vedligehold
- I alt 106.000 kr. modtages fra Teknik & Miljø Budget vedrørende Grimstrup Skole pga. den er blevet friskole
- 4.103.400 kr. som modtages fra Økonomi vedrørende Trepartsmidler til fremtidige lønstigninger på specifikke medarbejdere.

TIDSFORSKYDNINGER:

Lov & Cirkulæreprogram for 2024 har stået forkert internt i Børn & Kultur og det rettes derfor både i 2026 og overslagsårene (2027-29). Derfor afleveres i alt 10.331.500 kr. pr. år, fordelt på 5.594.100 kr. som afleveres til PPR & Videncenter vedrørende LCP74 og i alt 4.737.400 kr. som afleveres til Dagtilbud vedrørende LCP32 og LCP39

Børn & Dagtilbud

OMPLACERINGER:

Der modtages i alt 851.100 kr. fra andre politikområder, fordelt på=

- I alt 430.600 kr. modtages fra Rengøring
- I alt 37.600 kr. afleveres til Ejendomme vedrørende indvendig og udvendig vedligehold
- I alt 46.500 kr. modtages fra Sundhed & Omsorg vedrørende 10 ekstra Pædagogisk Assistent-elever. Beløbet består af 667.300 kr. som er reberegning for 2025 og afleveres til Sundhed & Omsorg samt 713.800 kr. som er for 2026 og modtages fra Sundhed & Omsorg
- 127.000 kr. afleveres til IT vedrørende IT-kontrakter
- 5.000.000 kr. afleveres til PPR & Videncenter vedrørende ressourcepædagoger
- 5.538.600 kr. som modtages fra Økonomi vedrørende Trepartsmidler til fremtidige lønstigninger på specifikke medarbejdere.

TIDSFORSKYDNINGER:

Lov & Cirkulæreprogram for 2024 har stået forkert internt i Børn & Kultur og det rettes derfor både i 2026 og overslagsårene (2027-29). Derfor modtages i alt 4.737.400 kr. pr. år fra Skole, fordelt på 540.100 kr. vedrørende LCP32 og 4.197.300 kr. vedrørende LCP39.

TILLÆGSBEVILLINGER:

Der modtages 31.100.000 kr. fra kassen vedrørende tilskud til nedsættelse af forældrebetaling.

Pædagogik

OMPLACERINGER:

Der modtages i alt 7.216.600 kr. fra andre politikområder, fordelt på=

- 2.083.600kr. modtages fra Skole vedrørende områderådgivere som flyttes fra UngEsbjerg til PPR
- 26.500 kr. afleveres til IT vedrørende IT-kontrakter
- 5.000.000 kr. modtages fra Børn & Dagtilbud vedrørende ressourcepædagoger.
- 159.500 kr. som modtages fra Økonomi vedrørende Trepartsmidler til fremtidige lønstigninger på specifikke medarbejdere

TIDSFORSKYDNINGER:

Lov & Cirkulæreprogram for 2024 har stået forkert internt i Børn & Kultur og det rettes derfor både i 2026 og overslagsårene (2027-29). Derfor modtages 5.594.100 kr. pr. år fra Skole vedrørende LCP74.

Ikke Rammebelagt

Skole

Ingen bemærkninger

Anlæg

Skole

Ingen bemærkninger

Børn & Dagtilbud

Ingen bemærkninger

Nedbringelse af rammebelagte driftsoverførsler fra 2026 til 2027

Inden for udvalgets tre politikområder; Skole, Børn & Dagtilbud og Pædagogik vil der i 2026 være øget fokus på at driftsoverførslen fra 2026 til 2027 nedbringes. Der arbejdes med formen for økonomiopfølgning, netop for at

tilvejebringe mere viden om forbrug i forhold til budget. Det forventes, at driftsoverførslen bliver indenfor +/- 2%

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget

Derefter via samsesag til Økonomiudvalget og Byrådet

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller, at

- Sagen indgår i den samlede budgetrevision pr. 30.4.2026

Beslutning

Godkendt.

Det bemærkes, at der i tabellen med overblik over de økonomiske konsekvenser af budgetrevisionen vedrørende Skole er byttet rundt på oprindeligt budget og korrigeret budget. Oprindeligt budget (ramme) skal være 1.226.131,1 (1000 kr.) Korrigeret budget skal være 1.273.165,1 (1000 kr.) Det korrigerede budget udgør dermed 1.264.718,7. Bevillinger, forskydninger og omplaceringer er korrekte.

Punkt 8: Informationer og forespørgsler - Åben

Resumé

Intet

Beslutning

Der planlægges med en besøgsdag i henholdsvis efteråret og foråret.

Punkt 9: Lukket: Informationer og forespørgsler - Lukket

Punkt 10: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad